UNIVERSITI MALAYA

PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN

Abstrak

Kajian disertasi tentang al-Quran mempunyai daya tarikan yang hebat sehingga telah mendorong ramai pengkaji lebih-lebih lagi dalam bidang Nahu. Namun begitu kajian tentang implisit dalam ayat al-Quran amat jarang dikaji dan dianalisis. Ini kerana kajian sebegini masih belum mendapat perhatian besar khususnya di kalangan pengkaji bahasa Arab tempatan.

Terdapat pelbagai bentuk implisit dalam bahasa Arab khususnya pada ayat-ayat al-Quran. Dalam kajian ini penulis telah memilih bab penghilangan *maf'ul bih* dalam ayat surah al-Baqarah sebagai bahan utama kajian. Setiap penghilangan yang berlaku mempunyai sebab-sebab yang tersendiri. Antara contoh penghilangan *maf'ul bih* ialah firman Allah SWT: ءَأَنْذَرْتَهُمْ yang bermaksud " *sama ada engkau beri amaran kepadanya tentang* ***<u>azab</u>*** *(seksa)*". Dalam ayat tersebut terdapat penghilangan *maf'ul bih* iaitu عَذَابًا (seksa). Sebab penghilangan dalam ayat ini ialah konteks ayatnya telah diketahui.

Penulis telah menggunakan beberapa kitab Nahu dan Tafsir yang muʽtabar untuk dijadikan rujukan. Pendapat ulama'-ulama' juga telah diambil kira dalam menentukan sampel ayat agar objektif kajian ini tercapai. Hasil dari kajian ini menunjukan bahawa fenomena implisit kerap berlaku khususnya dalam surah al-Baqarah. Selepas penelitian, penulis mendapati bahawa terdapat 72 ayat dalam surah al-Baqarah yang berlaku penghilangan *maf'ul bih* dengan sebab-sebab yang tersendiri.

Penulis berharap agar kajian yang dibuat dapat memberi manfaat dalam membantu seseorang memahami sesebuah ayat secara mendalam. Selain daripada itu, ia juga dapat dijadikan rujukan kepada para penyelidik baru. Penulis juga berharap kepada para pengkaji agar turut memberi perhatian kepada kajian ini agar penggunaan bahasa Arab terutamanya dalam al-Quran dapat dihayati semaksimum yang mungkin.

Abstract

Al-Quran has always been the researchers interest due to its natural beauty of sentences arrangement, attractive intonation, especially in the field of *Nahu*. Hawever the research about implicit in the *Word* of *al-Quran* is still rare and less to be concerned. It is due to the lack of interest and focus among the local Arabic Language Researchers.

Generally, there are various forms of implicit in Arabic Language, especially in the sentences in the *al-Quran*. For this research, the writer is focusing on the disappearance of *maf'ul bih* in the Surah of *al-Baqarah*. Every disappearance of *maf'ul bih* has its own reason, and as example the disappearance of *maf'ul bih* in the Word of Allah SWT : ءَأَنْذَرْتَهُمْ , which means "*It is either you give warning for* ***the wrath*** *(punishment)"*. In this sentence, there are the disappearance of *maf'ul bih*, which is عَذَابًا (punishment). It is not mentioned due to the fact that the meaning is actually being mutually known.

The writer had used several book of *Nahu* and *Tafsir* which are well recognized (*mu'tabar)* as references. The opinions of the scholars *(ulama')* are also being considered in order to ensure that the objective of the research been fulfilled. The result of the research has shown that the implicit phenomena are consistently occurred in the Surah of *al-Baqarah*. After detailed research and investigation, the writer has figured out that there are a total of 72 sentences in the surah of *al-Baqarah* using these phenomena with its own unique reasons.

The writer hopes that this research will be of great benefit for the ummah to deeply understand the verses in *al-Quran* in more comprehensively way. Furthermore, this research can also can be used as a guideline and reference for the upcoming related research topics. The writer also sincerely hope that the reader will pay attention to this research so that the usage of Arabic Language especially in *al-Quran* can be more thoroughly understood.

Dedikasi

Pertamanya………….

bersyukur kepada kudrat Ilahi dan kepada kedua ibubapa dan ibu mertua yang sangat dikasihi semuanya

Sabariah Bt. Daud , Mohamed Bin Sulaiman dan Che Limah Bt. Long

Seterusnya…………

Kepada isteri tercinta dan dicintai Che Faridah Bt. Che Wanik

Dan akhirnya………..

Kepada semua yang memberi sokongan dan pertolongan, diucapkan ribuan terima kasih dan segala jasa baik akan dikenang sehingga akhir hayat.

Penghargaan

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على أشرف الأنبياء و المرسلين و على آله و أصحابه و بارك و سلم.

أما بعد...

Pertama sekali, pengkaji ingat mengangkatkan setinggi-tinggi kesyukuran kekudrat Ilahi, kerana dengan limpah kurniaanNya telah menganugerahkan kesihatan dan kemampuan rohani serta jasmani sehingga dapat menyempurnakan disertasi ini.

Pengkaji juga ingin mengambil kesempatan ini untuk menghulurkan setinggi-tinggi ucapan penghargaan kepada Dekan Fakulti Bahasa Dan Linguistik, Universiti Malaya, Yang Berbahagia, Prof. Dr. Zuraidah binti Mohd Don kerana dengan kerjasama beliau, pengkaji diterima menjadi sebahagian warga Fakulti Bahasa dan Linguistik sebagai anak didik. Seterusnya sangat tidak dilupakan kepada penyelia disertasi ini, yang dihormati lagi dikasihi, Dr. Mohammad Bin Seman yang tidak jemu memberikan tunjuk ajar, nasihat, ilmu, kata-kata semangat dan banyak lagi sehingga tidak mampu untuk diungkapkan. Sesunnguhnya tanpa khidmat beliau, pengkaji diibaratkan seperti seekor burung yang kepatahan sayap. Diharapkan segala jasa beliau akan diberikan ganjaran pahala yang setimpal dari Allah S.W.T .

Seterusnya tidak dilupakan untuk mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada barisan para pensyarah yang telah banyak mencurahkan ilmunya disamping tunjuk ajar dan nasihat yang berguna. Kepada pihak penaja iaitu Universiti Teknologi Mara juga diucapkan ribuan terima kasih di atas segala pertolongan dan bantuan yang dihulurkan. Akhirnya tidak dilupakan juga kepada semua sahabat taulan yang sanggup berkongsi pendapat dan memberikan sokongan dan pertolongan.

Sekian terima kasih.

Mohd Sollah Bin Mohamed

UITM , Kampus Machang, Kelantan.

ISI KANDUNGAN

Halaman

PERAKUAN ii

ABSTRAK iii

ABSTRACT v

DEDIKASI vii

PENGHARGAAN viii

ISI KANDUNGAN x

SENARAI CARTA xiv

JADUAL TRANSLITERASI xv

JADUAL VOKAL xvi

BAB SATU : PENGENALAN

1.0 Pendahuluan 1

1.1 Latar Belakang Kajian 2

1.2 Penyata Masalah 5

1.3 Kepentingan Kajian 7

1.4 Objektif Kajian 8

1.5 Persoalan Kajian 8

1.6 Batasan Kajian 9

1.7 Definisi Istilah 9

1.8 Kajian Literatur 10

1.9 Metodologi Kajian 13

1.9.1 Pengkaedahan Kajian 13

1.9.2 Persampelan 14

1.9.3 Pengumpulan Data 14

1.9.4 Analisis Data 14

1.10 Sebab Pemilahan Tajuk 15

1.11 Kerangka Kajian 16

1.11.1 Bab Pertama (Pengenalan kajian) 16

1.11.2 Bab Kedua (Landasan Teori Kajian) 16

1.11.3 Bab Ketiga (Analisis Dan Dapatan Kajian) 16

1.11.4 Bab Keempat (Rumusan Dan Cadangan) 17

1.12 Penutup 17

BAB DUA : LANDASAN TEORI

2.0 Pendahuluan 18

2.1 Sejarah Sintaksis Al-Quran 19

2.2 Takwilan Nahu Dalam Al-Quran 28

2.3 Perbahasan *Maf'ul bih* 39

2.3.1 Pentakrifan *Maf'ul bih* 39

2.3.2 Bentuk-Bentuk *Maf'ul bih* 41

2.3.3 Hukum-Hukum *Maf'ul bih* 44

2.4 Definisi Implisit 46

2.5 Penghilangan *Maf'ul bih* 49

2.6 Pengenalan Surah Al-Baqarah 54

2.7 Kepentingan Surah Al-Baqarah 58

2.8 Penutup 60

BAB TIGA : ANALISIS KAJIAN DAN DAPATAN

3.0 Pengenalan 62

3.1 Implisit *Maf'ul bih* Dalam Surah Al-Baqarah 62

3.2 Analisis Data 63

3.3 Dapatan Kajian 124

3.3.1 Pendahuluan 124

3.3.2 Kekerapan Implisit *Maf'ul bih* Dalam Surah Al-Baqarah 124

3.3.3 Peratusan Sebab-Sebab Penghazafan Implisit *Maf'ul bih* 124

3.3.4 Peratusan Penggunaan KK *Muta'addiy* 126

3.4 Penutup 128

BAB EMPAT : KESIMPULAN DAN CADANGAN

4.0 Pendahuluan 130

4.1 Kesimpulan 130

4.1.1 Jumlah Ayat Implisit *Maf'ul bih* Dalam Surah Al-Baqarah 130

4.1.2 Rumusan UmumBerkaitanDengan Tujuan Penghilangan *Maf'ul bih* 131

4.1.3 Penggunaan KK Transitif (*Muta'addiy*) Dalam Surah Al-Baqarah 131

4.2 Cadangan 132

4.3 Penutup 133

Bibliografi 135

Glosari Istilah 140

Senarai Carta

Halaman

Carta 1

Peratusan Sebab Implisit *Maf'ul bih* dalam surah al-Baqarah 125

Carta 2

Peratusan Penggunaan Kata Kerja *Muta'addiyy* Dalam Ayat

Implisit *Maf'ul bih* 126

Jadual Transliterasi

Huruf Arab	Huruf Rumi
ء	‘
ا	A
ب	B
ت	T
ث	Th
ج	J
ح	H
خ	Kh
د	D
ذ	Dh
ر	R
ز	Z
س	S
ش	Sy
ص	S
ض	D
ط	T
ظ	Z
ع	‘
غ	Gh
ف	F

ق	Q
ك	K
ل	L
م	M
ن	N
و	W
ه	H
ي	Y
ة	Tt

Jadual Vokal

Pendek	Panjang	Diftong
______a	ا______a	ىْ_____ay
______i	ي______i	وْ_____aw
______u	و______u	